Paraules que treuen *flor*

Proposta educativa per a
Educació Infantil i
1r cicle de Primària

Consell de Mallorca
Fundació Mallorca LiteRàriA
Casa Blai Bonet
CENTRE DE POESIA
Poeteca

PRIMAVERA · POESIA · TITELLES · ANIMALONS · LLENGUA CATALANA

PARAULES QUE TREUEN FLOR

Una història farcida de poesia en forma d'un espectacle que aglutina titelles, moviment i aprenentatge

Paraules que treuen flor és una proposta que neix de l'actriu, poeta i ballarina Caterina Tugores en un treball conjunt amb l'equip educatiu de la Fundació Mallorca Literària.

En aquesta ocasió, se'ns proposa la història de n'Oroneta, una petita ocelleta, aventurera i molt curiosa. La nostra protagonista ha d'alliberar la primavera d'un hivern etern, i ho haurà d'aconseguir a través de la màgia de les paraules i dels poemes que li entregaran una partida d'animals amics. L'espectacle de titelles suposa un contacte inicial amb el món de la poesia i la literatura, a part de suposar un recurs per a l'aprenentatge del món animal i floral i per al coneixement de les estacions de l'any.

Amb l'ajuda dels infants, n'Oroneta arribarà a recuperar la primavera gràcies a la tornada del sol, l'aigua de la pluja, l'aire pur del vent i els minerals de la terra. A més, l'actriu Caterina Tugores ha seleccionat algunes peces musicals que acompanyaran l'espectacle per endinsar els nins i nines en aquest recorregut estacional. L'activitat també és interactiva perquè, a partir de dinàmiques educatives, l'alumnat ajudarà n'Oroneta a descobrir quines són les passes a seguir per arribar a la primavera.

Activitat per a:
Educació Infantil i primer cicle d'Educació Primària
Proposta de:
Caterina Tugores i equip educatiu Fundació Mallorca Literària
Impulsat i produït per:
Fundació Mallorca Literària

Poeteca

Proposta educativa

Metodologia

A través de diversos animals i flors relacionats amb la primavera i altres elements naturals propis d'aquesta estació de l'any, es projecta un recorregut a través de la poesia, la literatura i la música guiat per n'Oroneta. La protagonista retorna a l'illa després de la seva migració anual, procés del món animal que també s'introdueix amb l'espectacle. A més, en un primer moment, se'ns situen els trets principals que caracteritzen tant l'hivern com la primavera.

En començar la ruta, l'abella ens posa en context: l'hivern ha esdevengut etern i s'ha d'aconseguir donar pas a la primavera a través de quatre poemes. Primerament, els infants aconseguiran destapar el sol, que il·luminarà els peixos del mar. Després, apareixerà el caragol, quan la pluja torni a caure. La marieta, seguidament, serà qui ajudi n'Oroneta a trobar el vent i l'aire que l'alça. En aquest punt, es treballaran els vuit vents del món de manera incipient. Posteriorment, entraran en escena la papallona i l'aranya per donar a conèixer alguns dels seus atributs, com les ales o les teranyines. Amb l'ajuda de l'aranya, la papallona indicarà a n'Oroneta com pot trobar el darrer poema que necessita per fer retornar la primavera, el qual aconseguirà fer brotar les flors. Aquest és el moment en què l'alumnat entrarà en contacte amb els noms de les diferents espècies de flors i, experimentant, les anirà coneixent. La primavera ja ha esclatat amb tota la seva força i ha estat gràcies a l'ajuda que han prestat els infants a la protagonista, n'Oroneta.

Com veim, la interacció i la participació de l'alumnat és un factor clau en el desenvolupament de l'espectacle. Així, ells seran els responsables de descobrir quins animals apareixeran a escena, a través d'endevinalles. A més, ajudaran n'Oroneta a cantar cançons populars que ja coneixen, com el 'Sol solet' o a fer sons amb els dits. També treballaran altres peces musicals –desconegudes encara– com alguna de música clàssica, i faran feina amb la poesia i el vocabulari, amb la intenció d'introduir-los al món literari. L'espectacle anirà acompanyat d'un quadern didàctic desenvolupat per l'equip educatiu de la Fundació Mallorca Literària per reforçar part dels aprenentatges que suscita la història. S'hi pot treballar abans o després de l'espectacle, en funció de les necessitats o de les prioritats de cada centre.

Proposta educativa

Objectius

L'objectiu principal de l'espectacle és introduir la poesia i l'aprenentatge dels elements de la primavera als infants a través dels titelles, la música, una escenografia creada ad hoc i la descoberta de nous llenguatges. Durant l'espectacle es treballen diverses competències específiques incloses en el currículum LOMLOE d'Educació Infantil i d'Educació Primària.

D'Educació Infantil, es treballaran competències específiques de les tres àrees del currículum: Creixement en Harmonia; Descobriment i Exploració de l'Entorn; i Comunicació i Representació de la Realitat.

Creixement en Harmonia:

- CE3: 3. Adoptar models, normes i hàbits, desenvolupant la confiança en les possibilitats i sentiments d'assoliment, per promoure un estil de vida saludable i eco socialment responsable.

Descobriment i Exploració de l'Entorn:

- CE2: 2. Desenvolupar, de manera progressiva, els procediments del mètode científic i les destreses del pensament computacional, a través de processos d'observació i manipulació d'objectes, per iniciar-se en la interpretació de l'entorn i respondre de manera creativa a les situacions i reptes que es plantegen.
- CE3: Reconèixer elements i fenòmens de la naturalesa, i mostrar interès pels hàbits que hi incideixen sobre ella, per apreciar la importància de l'ús sostenible de recursos, la cura i la conservació de l'entorn en la vida de les persones.

Comunicació i Representació de la Realitat:

- CE1: Manifestar interès per interactuar en situacions quotidianes a través de l'exploració i l'ús del seu repertori comunicatiu, per expressar les necessitats i intencions i per respondre a les exigències de l'entorn.
- CE5: Valorar la diversitat lingüística present en el seu entorn, així com altres manifestacions culturals, per enriquir les seves estratègies comunicatives i el seu bagatge cultural.

Proposta educativa

D'altra banda, d'Educació Primària, es treballaran competències específiques de les àrees: Coneixement del medi natural social i cultural; Educació Artística; i Llengua catalana i literatura.

Coneixement del medi natural, social i cultural:

- CE2: Plantejar i donar resposta a qüestions científiques senzilles, utilitzant diferents tècniques, instruments i models propis del pensament científic, per interpretar i explicar fets i fenòmens que ocorren en el medi natural, social i cultural.
- CE5: Identificar les característiques dels diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, analitzant la seva organització i propietats, i establint relacions entre aquests, per reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural i emprendre accions per a un ús responsable, la seva conservació i millora.

Educació artística:

- CE1: Descobrir propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques, cultures, a partir de la recepció activa, per desenvolupar la curiositat i el respecte per la diversitat.
- CE3: Expressar i comunicar de manera creativa idees, sentiments i emocions, experimentant amb les possibilitats del so, la imatge, el cos i els mitjans digitals, per produir obres pròpies.

Llengua catalana i literatura:

- CE2: Comprendre i interpretar textos orals i multimodals identificant el sentit general i la informació més rellevant, valorant amb ajuda aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement i respondre a diferents necessitats comunicatives.
- CE8: Llegir, interpretar i analitzar, de manera acompanyada, obres o fragments literaris adequats al seu desenvolupament, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per iniciar-se en el reconeixement de la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per crear textos d'intenció literària.

CATERINA TUGORES

Entre la dansa, la poesia i el teatre

Caterina Tugores és graduada en Dansa Clàssica al Conservatori de Mallorca i posteriorment al Centre de Dansa de Catalunya.

Actualment, continua amb la seva formació en les arts escèniques a l'ESADIB i estudia el Grau en Psicologia a la UNED.

A més dels seus projectes i col·laboracions en les arts de l'espectacle, sempre ha suscitat un interès especial per la lectura, l'escriptura i la poesia.

El 2023 va ser seleccionada per a formar part de la denovena edició de Joves Poetes de la Mediterrània, publicació de la Fundació Cultural ACA, i ha publicat alguns dels seus poemes a la Revista Morlanda.

Característiques de l'activitat i condicions de sol·licitud

- 35 min de durada aproximadament.
- L'enfocament està adreçat a l'alumnat d'Educació Infantil i primer cicle d'Educació Primària.
- La proposta és programable durant el març de 2026.
- Les sol·licituds es duen a terme a través del web www.mallorcaliteraria.cat a l'apartat corresponent de l'activitat.
- Cada centre educatiu pot sol·licitar un màxim de dues sessions de la proposta.
- L'activitat es durà a terme als centres gestionats per la Fundació Mallorca Literària (Casa Blai Bonet de Santanyí, Casa Llorenç Villalonga de Binissalem o a Ca n'Alcover de Palma).
- Activitat gratuïta.
- Per a qualsevol dubte o consulta contactau amb nosaltres a: educatives@mallorcaliteraria.cat

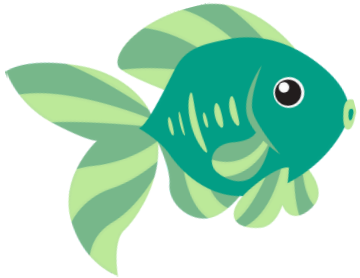

Fundació Mallorca LiteRàriA

Casa Blai Bonet
CENTRE DE POESIA

Poeteca

Consell de Mallorca

wwww.mallorcaliteraria.cat